

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 15/2012-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 17. januára 2012 predbežne prerokoval sťažnosť JUDr. P. M., B., zastúpeného advokátom JUDr. M. A., B., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 Ústavy Slovenskej republiky a základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 11 a čl. 36 Listiny základných práv a slobôd, ako aj práv podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkami Okresného súdu Bratislava III sp. zn. 14 C 153/2002 z 9. februára 2007 a z 3. marca 2009, uznesením Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 2 Co 240/2007 z 28. augusta 2008 a jeho rozsudkom sp. zn. 2 Cdo 121/2009 z 11. novembra 2009, ako aj uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Cdo 76/2010 z 26. júla 2011 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť JUDr. P. M., o d m i e t a .

Odôvodnenie:

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 21. novembra 2011 doručená sťažnosť JUDr. P. M. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na ochranu majetku podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 11 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva na pokojné užívanie majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) rozsudkami Okresného súdu Bratislava III (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 14 C 153/2002 z 9. februára 2007 a z 3. marca 2009, uznesením Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 2 Co 240/2007 z 28. augusta 2008 a jeho rozsudkom sp. zn. 2 Cdo 121/2009 z 11. novembra 2009, ako aj uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 1 Cdo 76/2010 z 26. júla 2011.

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľ bol účastníkom súdneho konania (odporcom) o zaplatenie istiny 1 219 Sk, ktorým sa navrhovateľ - „*obchodná spoločnosť S., a. s., Ž.*“ - domáhala jej zaplatenia. Sťažovateľ je vlastníkom nehnuteľností - pozemku a staršieho rodinného domčeka, ktorý je odberným miestom elektrickej energie. Hoci nemal na odbernom mieste za rozhodné obdobie žiadnu spotrebu elektrickej energie, navrhovateľ mu vyúčtoval aj tak stálu mesačnú platbu, ktorú si potom uplatňoval súdnou cestou.

Sťažovateľ ďalej citujúc niektoré ustanovenia zákona č. 70/1998 Z. z. o energetike a o zmene zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov a zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 18/1996 Z. z. o cenách v znení neskorších predpisov a zákona č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov tvrdí, že «*Vo vzťahu k uplatnenému nároku navrhovateľkou*

súdneho konania treba sa náležite právne vysporiadať na jednej strane s právnym inštitútom ceny za dodanú a odohranú elektrickú energiu ako jedným aspektom záväzkovoprávneho vzťahu a na druhej strane s právnym inštitútom „stálej platby“».

Obdobne poukazuje na *„Smernicu Rady z 5. apríla 1993 č. 13/1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ktorá ukladala členským štátom Európskeho hospodárskeho spoločenstva (neskôr členským štátom Európskeho spoločenstva) urobiť opatrenia, vrátane prijatia takých zákonov, ktoré zabránia poškodzovanie ekonomických záujmov spotrebiteľov“.*

Sťažovateľ ďalej v sťažnosti uvádza, že *„Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením z 26. júla 2011 sp. zn. 1 Cdo 76/2010 odmietol dovolanie – nie zamietol dovolanie! – čím sa odmietol po vecnoprávnej stránke zaoberať sa s dovolaním a rozhodnúť o dovolaní“*, čím porušil nielen viaceré ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku, ale aj jeho označené základné práva.

Sťažovateľ očakáva od ústavného súdu také rozhodnutie, ktoré bude mať *„zásadný význam nielen pre rešpektovanie základných práv občana... štátnymi orgánmi..., ale bude mať aj všeobecný zásadný a interpretačný a právnoaplikačný význam pri regulácii sieťových odvetví...“* a tiež *„význam aj pre spotrebiteľské záväzkoprávne vzťahy...“*

Bude usmernením pre uplatňovanie

a) *smernice Európskeho parlamentu a Rady z 15. apríla 1993 č. 13/1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách...*

b) *smernice Európskeho parlamentu a Rady z 11. mája 2005 č. 29/2005 o nekalých obchodných praktikách podnikateľov voči spotrebiteľom na vnútornom trhu.“*

Okrem tejto sťažnosti odkazuje sťažovateľ aj na skutkový a právny stav popísaný v jeho odvolaní (z apríla 2009) a dovolaní (z februára 2010).

Sťažovateľ na základe uvedeného navrhuje, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„a) Ministerstvo financií Slovenskej republiky podľa zákona č. 70/1998 Z. z. o energetike a o zmene zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov a podľa zákona č. 18/1996 Z. z. o cenách v znení neskorších predpisov mohlo určovať len cenu dodanej a odohranej elektriny a nemohlo určovať nijaké ďalšie platby pre záväzkovoprávny vzťah dodávateľa a odberateľ elektriny založený zmluvou o dodávke elektriny;

b) rozhodnutiami súdov Slovenskej republiky

ba) rozsudkom Okresného súdu Bratislava III z 9. februára 2007 sp. zn. 14 C 153/2002-85 o povinnosti odporcu súdneho konania zaplatiť navrhovateľovi súdneho konania istinu a trovy zastupovania,

bb) rozsudkom Okresného súdu Bratislava III z 3. marca 2009 sp. zn. 14 C 153/2002-124 o povinnosti odporcu súdneho konania zaplatiť navrhovateľovi súdneho konania istinu

a trovy zastupovania,

bc) rozsudkom Krajského súdu v Bratislave z 11. novembra 2009 sp. zn. 2 Cdo 121/2009-150 o potvrdení rozsudku prvostupňového súdu,

bd) uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 26. júla 2011 sp. zn. 1 Cdo 76/5010 o odmietnutí dovolania, bolo porušené základné právo sťažovateľa

- vlastníť majetok podľa čl. 20 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 11 Listiny základných práv a slobôd a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd,

- na súdnu ochranu podľa čl. 46 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 36 Listiny základných práv a slobôd a na spravodlivé prerokovanie vecí súdom podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd;

c) zrušuje

ba) rozsudok Okresného súdu Bratislava III z 9. februára 2007 sp. zn. 14 C 153/2002-85 o povinnosti odporcu súdneho konania zaplatiť navrhovateľovi súdneho konania istinu a trovy zastupovania

bb) uznesenie Krajského súdu v Bratislave z 28. augusta 2008 sp. zn. 2 Co 240/2007-101 o zrušení rozsudku súdu prvého stupňa,

bc) rozsudok Okresného súdu Bratislava III z 3. marca 2009 sp. zn. 14 C 153/2002-124 o povinnosti odporcu súdneho konania zaplatiť navrhovateľovi súdneho konania istinu a trovy zastupovania

bd) rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 11. novembra 2009 sp. zn. 2 Cdo 121/2009-150 o potvrdení rozsudku prvostupňového súdu

be) uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 26. júla 2011 sp. zn. 1 Cdo 76/5010 o odmietnutí dovolania;

c) prikazuje Okresnému súdu Bratislava III, aby opäť konal v kauze navrhovateľky súdneho konania - žalobkyne obchodnej spoločnosti, ktorou je S., a. s... proti odporcovi súdneho konania - žalovanému, ktorým je JUDr. P. M. o zaplatenie 37,44 euro a nahradenia trov súdneho konania;

d) priznáva sťažovateľovi v súlade

da) s čl. 127 ods. 3 Ústavy... a § 56 ods. 4 zákona č. 38/1993 Z. z... finančné zadostučinenie 1.500,- euro;

db) s § 38 ods. 2 zákona č. 38/1993 Z. z... úplnú náhradu trov konania pred Ústavným súdom...“.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa ustanovenia § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona

o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Ústavný súd sťažnosť sťažovateľa podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde predbežne prerokoval, preskúmal, či obsahuje všeobecné a osobitné náležitosti predpísané zákonom o ústavnom súde (§ 20 a § 50) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

1. Predmetom časti sťažnosti (vychádzajúc z jej petitu, ktorým je ústavný súd podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde viazaný) je tvrdenie sťažovateľa, že rozsudkami okresného súdu sp. zn. 14 C 153/2002 z 9. februára 2007 a z 3. marca 2009, uznesením krajského súdu sp. zn. 2 Co 240/2007 z 28. augusta 2008 a jeho rozsudkom sp. zn. 2 Cdo 121/2009 z 11. novembra 2009 došlo k porušeniu jeho základných práv vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ako aj práva na ochranu majetku podľa čl. 1 dodatkového protokolu.

Zákonným predpokladom na prijatie sťažnosti na ďalšie konanie je jej podanie v lehote ustanovenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde. Táto lehota je dvojmesačná a začína plynúť od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu. Pri opatrení alebo inom zásahu, ktorým sú aj zbytočné prietahy v konaní pred všeobecnými súdmi, sa lehota počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť. Podanie sťažnosti po uplynutí tejto lehoty je zákonom ustanoveným dôvodom na odmietnutie sťažnosti ako oneskorene podanej (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde). Zákon o ústavnom súde neumožňuje zmeškanie tejto kogentnej lehoty odpustiť (napr. IV. ÚS 14/03, III. ÚS 209/09).

Ústavný súd zistil, že konanie okresného súdu vedené pod sp. zn. 14 C 153/2002 v spojení s posledným namietaným konaním krajského súdu vedeným pod sp. zn. 2 Cdo 121/2009 bolo právoplatne skončené 22. januára 2010 (ako to vyplýva z príloh k sťažnosti).

Keďže jednou zo základných pojmových náležitostí sťažnosti podľa čl. 127 ústavy je to, že musí smerovať proti aktuálnemu a trvajúcej zásahu orgánov verejnej moci do základných práv sťažovateľa, ústavný súd považuje sťažnosť sťažovateľa v tejto časti vo vzťahu k rozhodnutiam okresného súdu a krajského súdu za oneskorene podanú, a preto ju odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde bez toho, aby sa zaoberal bližšie údajným namietaným porušením jeho práv, pretože sťažovateľ podal sťažnosť až v novembri 2011.

2. Tú časť sťažnosti, ktorou sťažovateľ namietal rozhodnutie najvyššieho súdu, ústavný súd odmietol z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

Dôvodom na odmietnutie sťažnosti pre jej zjavnú neopodstatnenosť je absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným konaním alebo iným zásahom do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej. Inými slovami, ak ústavný súd nezistí relevantnú súvislosť medzi namietaným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých navrhovateľ namieta, vysloví zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti a túto odmietne (obdobne napr. III. ÚS 263/03, II. ÚS 98/06, III. ÚS 300/06).

Ústavný súd zistil, že sťažovateľ podal 19. februára 2010 dovolanie proti rozhodnutiu krajského súdu sp. zn. 2 Co 121/2009 z dôvodu, že konanie bolo postihnuté vadou, ktoré má za následok nesprávne rozhodnutie. Týmto rozhodnutím zaviazal sťažovateľa zaplatiť navrhovateľovi sumu 37,44 € a uhradiť trovy súdneho konania v sume 119,81 €.

Všeobecné súdy sa podľa sťažovateľa „nevysporiadali s existenciou záväzkovoprávneho (obligačného) vzťahu na jednej strane a právami a povinnosťami

subjektov takéhoto právneho vzťahu na druhej strane“ a vec nesprávne právne posúdili. Rozhodnutia okresného súdu sp. zn. 14 C 153/2002 z 3. marca 2009 a krajského súdu sp. zn. 2 Cdo 121/2009 z 11. novembra 2009 sú nedostatočne odôvodnené, čím boli porušené aj označené práva sťažovateľa podľa ústavy, dohovoru a dodatkového protokolu.

Ústavný súd po preskúmaní napadnutého uznesenia najvyššieho súdu a dovolacích námietok sťažovateľa, ktoré sú totožné s jeho námietkami v sťažnosti, poukazuje hlavne na to, že ide o procesné rozhodnutie, ktorým najvyšší súd odmietol dovolanie sťažovateľa pre jeho neprípustnosť. Z tohto pohľadu a tiež vyplývajúc z okolností danej veci ústavný súd konštatuje, že odôvodnenie tohto uznesenia je právne dostatočné, zrozumiteľné a presvedčivé. Skutočnosť, že sťažovateľ sa s názorom najvyššieho súdu nestotožňuje, nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo zmätočnosti jeho uznesenia, keď navyše sťažovateľ odôvodnil dovolanie (a podobne aj sťažnosť) prevažne svojimi polemickými názormi na právne posúdenie niektorých otázok v konaní o jeho veci. Najvyšší súd okrem jasne a zrozumiteľne prezentovaných dôvodov, pre ktoré považoval dovolanie za procesne neprípustné, primerane reagoval na námietky sťažovateľa predstreté v podanom dovolaní týkajúce sa nesprávneho právneho posúdenia veci okresným súdom a krajským súdom, vysporiadal sa s nimi spôsobom súladným s požiadavkami na kvalitu odôvodnenia súdnych rozhodnutí vyplývajúcich z čl. 46 ods. 1 ústavy i čl. 6 ods. 1 dohovoru, takže odôvodnenie jeho uznesenia poskytuje dostatočný základ pre jeho výrok.

Jeho procesný postup bol teda celkom v súlade s procesným kódexom (Občianskym súdnym poriadkom) a dovolanie bolo odmietnuté z procesných dôvodov pre neprípustnosť a odôvodnené z ústavnoprávneho hľadiska jasným a akceptovateľným spôsobom, aj keď sťažovateľ má na vec iný právny názor.

Najvyšší súd svoje rozhodnutie oprel najmä o ustanovenie § 238 ods. 5 Občianskeho súdneho poriadku, *„podľa ktorého dovolanie nie je prípustné ani vo veciach, v ktorých bolo napadnuté právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšujúcom trojnásobok minimálnej mzdy a v obchodných veciach desaťnásobok minimálnej mzdy, pričom na príslušenstvo pohľadávky sa neprihliada. Na určenie minimálnej mzdy je*

rozhodujúci deň podania návrhu na prvostupňovom súde“, a o to, že „Predmetom dovolacieho konania je peňažné plnenie vo výške 37,44 € (1 128 Sk). Táto suma neprevyšuje trojnásobok minimálnej mzdy platnej v deň podania žaloby na súde. Dňa 24. apríla 2002, kedy došlo k podaniu žaloby na súde prvého stupňa, bola totiž minimálna mzda 4 920.Sk (porovnaj § 2 ods. 1 písm. b/ zákona č. 90/1996 Z. z. o minimálnej mzde v znení neskorších predpisov), jej trojnásobok predstavuje sumu 14 760 Sk (489,94 €)“.

Ak najvyšší súd odmietol dovolanie (z dôvodu nesplnenia zákonnej podmienky dovolacieho konania zo strany sťažovateľa), vykonal tým svoju právomoc, ktorá vo všeobecnosti vyplýva z čl. 142 ods. 1 ústavy.

Z uvedených dôvodov ústavný súd tiež dospel k záveru o nedostatku ústavne relevantnej súvislosti medzi postupom a uznesením najvyššieho súdu v napadnutom konaní a sťažovateľovým základným právom na súdnu ochranu (čl. 46 ods. 1 ústavy) a jeho právom na spravodlivé súdne konanie (čl. 6 ods. 1 dohovoru) a tiež základným právom na ochranu vlastníctva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a právom podľa čl. 1 dodatkového protokolu, ktorá by naznačovala možnosť vysloviť porušenie práv sťažovateľa v prípade prijatia sťažnosti na ďalšie konanie (§ 25 ods. 3 zákona o ústavnom súde).

Ústavou zaručené základné právo na súdnu ochranu vyplývajúce z čl. 46 ods. 1 ústavy a tiež aj právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru neznamenujú právo na úspech v konaní pred všeobecným súdom a nemožno ich účelovo chápať tak, že ich naplnením je len víťazstvo v takomto spore (II. ÚS 21/02, IV. ÚS 277/05). Ústavný súd preto sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú (obdobne napr. III. ÚS 151/05, IV. ÚS 170/08).

3. V časti sťažnosti sa sťažovateľ domáhal, aby ústavný súd rozhodol, aby Ministerstvo financií Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“) podľa osobitných zákonov „mohlo určovať len cenu dodanej a odohranej elektriny a nemohlo určovať nijaké

d'alšie platby pre záväzkovoprávny vzťah dodávateľa a odberateľ elektriny založený zmluvou o dodávke elektriny“.

Ústavný súd k tomu považuje za potrebné uviesť, že táto požiadavka je konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy irelevantná, pretože sťažovateľ vlastne žiada od ústavného súdu zasahovať do procesu prijímania a schvaľovania zákonov a všeobecne záväzných právnych predpisov, ktoré sú v právomoci Národnej rady Slovenskej republiky alebo samotného ministerstva. Ústavný súd ako nezávislý súdny orgán ochrany ústavnosti preto konštatuje, že sťažnosť v tejto časti neobsahuje návrh rozhodnutia vo veci samej (petit), ktorého vydania sa sťažovateľ od ústavného súdu domáha (§ 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde), vymedzený presne, určito a zrozumiteľne a takým spôsobom, aby mohol byť východiskom pre rozhodnutie ústavného súdu v uvedenej veci. Ústavný súd preto v tejto časti (vo vzťahu k ministerstvu) mohol jeho sťažnosť odmietnuť pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 17. januára 2012